

PENGGUNAAN STRATEGI PEMBELAJARAN KOGNITIF (SPK) TERHADAP LITERASI BAHASA SEPANYOL

Haryantie Gopoit¹, Nur Amirah Nadiah Mustapa Kamal², Noorafini Kassim³, Florina Jumil⁴

^{1,2,3,4} Pusat Penataran Ilmu dan Bahasa
Universiti Malaysia Sabah

haryantiebtgopoit@ums.edu.my, amirah.nadiah@ums.edu.my, noorafini@ums.edu.my,
florinaJD.olin@ums.edu.my

ABSTRAK

Strategi Pembelajaran Bahasa merupakan langkah untuk memudahkan proses pemerolehan, penyimpanan, dan penggunaan maklumat sehingga menjadikan pembelajaran lebih mudah, menyeronokkan dan lebih bermakna. Ia melibatkan penggunaan kognitif untuk mempertingkatkan penguasaan sesuatu Bahasa. Strategi penglibatan kognitif merupakan suatu strategi yang paling dekat dengan pemprosesan maklumat yang membolehkan pelajar memahami dan menghasilkan makna. Kajian ini bertujuan untuk mengenalpasti pengaruh strategi pembelajaran kognitif (SPK) terhadap literasi Bahasa Sepanyol dalam kalangan pelajar prasiswazah. Dengan menggunakan pendekatan kuantitatif, seramai 130 orang pelajar yang mengambil kursus bahasa Sepanyol telah dipilih sebagai sampel kajian. Soal selidik yang digunakan dalam kajian ini adalah menggunakan skala likert dari skala 1 hingga skala 5. Data dikumpulkan menggunakan soal selidik dan dianalisis menggunakan *Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 25.0*. Kajian ini memberikan implikasi kepada amalan pengajaran pensyarah dari segi penyediaan dan penyusunan kurikulum yang lebih berkesan dalam menghasilkan pembelajaran yang lebih bermakna dan meningkatkan penguasaan bahasa Sepanyol yang lebih berkesan dalam kalangan pelajar prasiswazah.

Kata kunci: strategi pembelajaran Bahasa (SPB); strategi penglibatan kognitif (SPK); literasi bahasa Sepanyol; pelajar prasiswazah; pembelajaran bermakna.

1. PENGENALAN

Pembelajaran bahasa asing telah menjadi aspek penting dalam dunia pendidikan moden. Kemahiran berkomunikasi dalam lebih dari satu bahasa memberikan kelebihan dalam pelbagai bidang seperti ekonomi, kebudayaan, dan sosial. Bahasa Sepanyol, sebagai salah satu bahasa yang paling banyak dituturkan di dunia, menawarkan peluang yang luas kepada pelajar untuk meningkatkan kebolehpasaran mereka di pasaran global. Profesor Doktor Noor Azizi Ismail, selaku Timbalan Pengarah Pengajian Tinggi (IPTA), menggalakkan masyarakat untuk mempelajari bahasa asing sebagai kelebihan tambahan kerana ia penting di peringkat antarabangsa (BH Online, 2018).

Jenner (2003) telah menghuraikan literasi sebagai kemajuan kemahiran menggunakan dan memahami bahasa lisan, bahasa bertulis, serta kemahiran membaca. Sebaliknya, Husin Fateh Din *et al.* (2011) mengartikan literasi sebagai kebolehan membaca, menulis, dan kecekapan berbahasa.

Literasi juga merujuk kepada kemahiran asas seseorang dalam membaca dan menulis dalam bahasa tertentu seperti bahasa Sepanyol.

Dalam usaha untuk meningkatkan literasi bahasa asing khususnya bahasa Sepanyol, pelbagai strategi pembelajaran telah diperkenalkan, dan antara yang mendapat perhatian ialah Strategi Pembelajaran Kognitif (SPK). Strategi Pembelajaran Kognitif (SPK) merujuk kepada teknik dan kaedah yang digunakan untuk mengoptimalkan proses pembelajaran melalui pendekatan yang lebih teratur dan sistematik (Sternberg, R. J., & Sternberg, R. J. (2010)). SPK menekankan kepentingan pemahaman mendalam, penguasaan maklumat, serta penggunaan kemahiran kognitif seperti analisis, sintesis, dan penilaian (Dunning, D. A. (2012)). Kajian ini bertujuan untuk menyelidiki tahap penggunaan SPK terhadap literasi bahasa Sepanyol dalam kalangan pelajar prasiswazah.

Diharapkan kajian ini dapat memberikan panduan kepada pendidik dan pelajar dalam usaha mereka untuk mencapai tahap literasi bahasa Sepanyol yang lebih tinggi dan bermakna.

2. OBJEKTIF KAJIAN

Objektif kajian ini adalah untuk mengenalpasti tahap penggunaan strategi pembelajaran kognitif (SPK) terhadap literasi Bahasa Sepanyol dalam kalangan pelajar prasiswazah yang mengambil kursus Bahasa Sepanyol di Pusat Penataran Ilmu dan Bahasa, Universiti Malaysia Sabah.

3. METODOLOGI

Kajian ini adalah tinjauan kuantitatif menggunakan soal selidik dalam talian yang telah diubah suai oleh Mohd Fauzi Mohd Kassim (2000) dan Ainun et al. (2017). Ia melibatkan pelajar kursus US00102 Bahasa Sepanyol Tahap I di Pusat Penataran Ilmu dan Bahasa, Universiti Malaysia Sabah, dengan 130 sampel dipilih secara rawak untuk memastikan setiap pelajar berpeluang dipilih untuk menjadi sampel kajian.

RESPONDEN KAJIAN

Maklumat demografi pelajar yang terlibat dalam kajian ini dipaparkan dalam Jadual 1.0. Maklumat ini meliputi aspek seperti jantina, etnik, dan fakulti pengajian responden. Daripada keseluruhan responden, 33.1% (n=43) merupakan lelaki dan 66.9% (n=87) adalah perempuan. Kajian ini turut merangkumi pelajar dari pelbagai latar belakang etnik dan fakulti. Secara terperinci, 28.5% (n=37) adalah dari etnik Melayu, 13.1% (n=17) Cina, 5.4% (n=7) India, 53.1% (n=69) bumiputera dari Sabah dan Sarawak. Berdasarkan fakulti, kebanyakan responden adalah pelajar dari Fakulti Sains dan Sumber Alam (FSSA) 23.8% (n=31), manakala Fakulti Pertanian Lestari (SDK) mempunyai bilangan responden terendah, iaitu 1.5% (n=2).

Jadual 1.0: Taburan Frekuensi Responden

Variabel	Frekuensi	Peratusan
Jantina		
Lelaki	43	33.1
Perempuan	87	66.9
Etnik		
Melayu	37	28.5
Cina	17	13.1
India	7	5.4
Bumiputera	69	53.1
Fakulti		
Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan (FPEP)	22	16.9
Fakulti Komputeran dan Informatik (FKI)	22	16.9
Fakulti Kejuruteraan (FKJ)	12	9.2
Fakulti Sains Makanan dan Pemakanan (FSMP)	8	6.2
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan (FSSK)	11	8.5
Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan (FPSK)	2	1.5
Fakulti Psikologi dan Pendidikan (FPP)	6	4.6
Fakulti Sains dan Sumber Alam (FSSA)	31	23.8
Fakulti Kewangan Antarabangsa (KAL)	14	10.8
Fakulti Pertanian Lestari (SDK)	2	1.5

4. DAPATAN DAN PERBINCANGAN

Dalam usaha untuk memahami data yang diperoleh, penyelidik telah menggunakan perisian IBM SPSS Statistics versi 25.0 bagi pengumpulan dan pemprosesan maklumat. Analisis data dilakukan dengan pendekatan deskriptif, memberi tumpuan kepada pengukuran seperti min dan sisihan piawai untuk mendapatkan gambaran statistik yang lebih jelas. Setiap maklumat dan hasil analisis ini kemudiannya dipersembahkan dalam bentuk jadual untuk memudahkan rujukan dan meningkatkan pemahaman. Selain itu, skor min yang diperoleh dalam kajian ini telah dikategorikan kepada lima kelompok berbeza, memberikan pandangan yang lebih mendalam mengenai data. Julat skor min ini dirujuk dan diinterpretasikan berdasarkan kriteria yang dinyatakan oleh Alias Baba (1999), yang diuraikan dengan terperinci dalam jadual 2.0.

Jadual 2.0 : Interpretasi min tahap penggunaan strategi pembelajaran kognitif

Julat	Tahap skor min
4.21 - 5.00	Sangat tinggi
3.41 - 4.20	Tinggi
2.61 - 3.40	Sederhana
1.81 - 2.60	Rendah
1.00 - 1.80	Sangat rendah

Tahap penggunaan strategi pembelajaran kognitif berdasarkan jantina

Bagi variabel strategi pembelajaran kognitif untuk kursus bahasa Sepanyol ini, terdapat sedikit perbezaan di antara pelajar lelaki dan perempuan. Pelajar perempuan mempunyai skor min yang lebih rendah iaitu 3.99 manakala skor min bagi pelajar lelaki pula ialah 4.03. Bagaimanapun, hasil kajian menjelaskan bahawa tahap penggunaan strategi pembelajaran kognitif adalah sangat baik. Nilai min bagi variabel strategi berada pada tahap yang tinggi. Keputusan perbezaan skor min tersebut boleh dirujuk dalam jadual 3.0.

Jadual 3.0: Keputusan skor min berdasarkan jantina

Variabel	Jantina	N	Min	Sisihan Piawai
Strategi pembelajaran kognitif	Lelaki	43	4.03	0.666
	Perempuan	87	3.99	0.642

Tahap penggunaan strategi pembelajaran kognitif berdasarkan etnik

Terdapat sedikit perbezaan tahap penggunaan strategi pembelajaran kognitif bagi kursus bahasa Sepanyol berdasarkan etnik. Pelajar berbangsa Cina mempunyai skor min yang lebih rendah iaitu 3.84 manakala etnik lain mencatatkan skor min 3.90 ke atas. Bagaimanapun, hasil kajian menjelaskan bahawa tahap penggunaan strategi pembelajaran kognitif adalah sangat baik. Nilai min bagi variabel strategi berada pada tahap penggunaan yang tinggi. Perbezaan skor min tersebut boleh dirujuk dalam jadual 4.0.

Jadual 4.0: Keputusan skor min berdasarkan etnik

Variabel	Etnik	N	Min	Sisihan Piawai
Strategi pembelajaran kognitif	Melayu	37	4.04	0.569
	Cina	17	3.84	0.489
	India	7	4.40	0.536
	Bumiputera	69	3.96	0.709

Tahap penggunaan strategi pembelajaran kognitif berdasarkan fakulti

Apabila perbezaan min bagi variabel strategi pembelajaran kognitif ini dinilai mengikut fakulti, keputusan menunjukkan bahawa pelajar dari Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan (FPSK) mempunyai skor min yang lebih tinggi (min= 4.50), manakala pelajar dari Fakulti Psikologi dan Pendidikan (FPP) mencatatkan skor min yang terendah (min= 3.82). Berdasarkan hasil analisis yang dilakukan, dapat disimpulkan bahawa secara keseluruhan, pelajar menunjukkan tahap penggunaan strategi pembelajaran kognitif yang positif dalam mempelajari kursus bahasa Sepanyol. Hasil kajian secara keseluruhan boleh dirujuk dalam jadual 5.0.

Jadual 5.0: Keputusan skor min berdasarkan fakulti

Variabel	Fakulti	N	Min	Sisihan Piawai
Strategi pembelajaran kognitif	Fakulti Perniagaan, Ekonomi dan Perakaunan (FPEP)	22	4.13	0.618
	Fakulti Komputeran dan Informatik (FKI)	22	3.83	0.733
	Fakulti Kejuruteraan (FKJ)	12	3.85	0.497
	Fakulti Sains Makanan dan Pemakanan (FSMP)	8	4.00	0.289
	Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan (FSSK)	11	4.23	0.491
	Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan (FPSK)	2	4.50	0.202
	Fakulti Psikologi dan Pendidikan (FPP)	6	3.82	0.863
	Fakulti Sains dan Sumber Alam (FSSA)	31	3.90	0.704
	Fakulti Kewangan Antarabangsa (KAL)	14	4.08	0.651
	Fakulti Pertanian Lestari (SDK)	2	4.46	0.758

KESIMPULAN

Kajian ini membuktikan bahawa Strategi Pembelajaran Kognitif (SPK) mempunyai tahap penggunaan positif yang signifikan terhadap literasi bahasa Sepanyol dalam kalangan pelajar prasiswazah. SPK membantu pelajar memproses maklumat dengan lebih efektif, meningkatkan pemahaman dan aplikasi bahasa. Diharapkan kajian ini dapat memberikan panduan kepada pendidik dalam merancang dan melaksanakan strategi pembelajaran yang lebih berkesan untuk meningkatkan literasi bahasa asing.

RUJUKAN

- Ainun Rahmah Ibrahimi. (2017). Pembelajaran abad ke-21 dan pengaruhnya terhadap sikap, motivasi dan pencapaian Bahasa Melayu pelajar sekolah menengah. Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Dunning, D. A. (2012). Metacognition: A Literature Review. *International Journal of Research & Method in Education*.
- Hidayatul Akmal Ahmad (7 Mac 2018). Mahir bahasa asing buka lebih peluang kerja. BH Online. <https://www.bharian.com.my/berita/nasional/2018/03/396747/mahir-bahasa-asing-buka-lebih-peluang-kerja>
- Husin Fateh Din, Nazariyah Sani, Mastura Mohamed Berawi & Siti Hajar Idrus. 2011. Literasi Bahasa Melayu. Selangor: Penerbitan Multimedia Sdn. Bhd.

- Jenner, J. 2003. A Bridge to reading and Writing Literacy: Developing oral language skills in young children. Pacific Educator.
- Mohd. Kassim, Mohd. Fauzi (2000) *Mata pelajaran kesusasteraan Melayu (922) Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia (STPM) 1992-1997: satu penilaian / Mohd. Fauzi bin Mohd. Kassim*. Masters thesis, University of Malaya.
- Sternberg, R. J., & Sternberg, R. J. (2010). *Cognitive Psychology and Instruction*. Pearson.
- Grabe, W., & Stoller, F. L. (2011). *Teaching and Researching Reading* (2nd ed.). Routledge.